

СЕКЦІЯ 5

Бухгалтерський облік, аналіз і аудит: національні особливості та світові тенденції

УДК 332

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Д. О. Григор'єв

*ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
e-mail: forchick.lol@gmail.com*

Нині в умовах ринкової економіки для підприємців величезного значення набуває оцінка фінансового стану підприємства, що реалізується через економічний аналіз. Він дозволяє оцінити платоспроможність, ефективність та прибутковість діяльності, виявити недоліки, спрогнозувати розвиток у майбутньому, прийняти обґрунтоване економічне рішення, що й обумовлює його актуальність.

Можна сказати, що економічний аналіз є досить розвиненою наукою у теоретичному плані. Проте вона і досі знаходиться у стані розвитку, адже ще повністю не відповідає новим вимогам проведення фінансової роботи підприємства в умовах розвитку ринкової економіки. Сьогодні економічний аналіз стає вагомим інструментом в оптимізації облікової, податкової, інвестиційної, кредитної, маркетингової політики підприємств. Разом з тим, сформований практичний досвід свідчить про те, що можливості економічного аналізу для вирішення цих проблем повною мірою не реалізуються на багатьох підприємствах [1].

Використовуючи різноманітні інструменти економічного аналізу, можна детально вивчити стан зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, оцінити ефективність діяльності певного працівника, або ж штату в цілому, визначити конкурентне середовище і місце суб'єкта господарювання на конкурентному ринку[2].

Метою є визначення теоретичних особливостей економічного аналізу та його ролі в існуванні та управлінні підприємством. В результаті діяльності того чи іншого підприємства, аналіз цієї діяльності та сама ефективність діяльності можна провести на основі балансових показників прибутку підприємства за звітний період та рівнем рентабельності[3, 4]. Якщо ці показники є доволі високими, це свідчить про те, що діяльність підприємства є задовільною і вказую на стійке фінансове становище .

Аудит як елемент ринкових відносин отримав визнання практично у всьому світі. За майже двохсотрічну історію аудиту економічно розвинені країни відпрацювали систему норм, положень та вимог, слідування яким сприяє підвищенню якості та надійності аудиту [5]. Динамічний розвиток фондових ринків і транснаціональних корпорацій, поглиблення міжнародних зв'язків

призвели до необхідності розробки уніфікованих вимог до якості аудита, порядку його проведення та професійної етики.

ціллю задоволення подібних потреб світове співтовариство ініціювало створення певних правил регулювання діяльності аудиторів, для загального вжитку - Міжнародних стандартів аудиту, які дозволяють з однакової позиції підходити до аудиту в різних країнах та в різних галузях економіки. Серед першочергових завдань аудиторської фірми щодо формування системної методичної та організаційної бази контролю якості послуг, які може надавати аудиторська фірма: забезпечення високого рівня професійної освіти та досвіду роботи спеціалістів аудиторської фірми; розробка адаптованих до потреб національного суспільно-економічного розвитку стандартів аудиту; дотримання етичних норм професійної поведінки; створення дієвої системи довіри до результатів виконання своїх зобов'язань тощо . Безперечно, застосування МСА

Україні призводить до таких позитивних результатів, як [5]:

- прозорість та зрозумілість для всього світу системи аудиту в нашій державі;
- забезпеченість більшої довіри з боку потенційних міжнародних партнерів;
- можливість виходу на міжнародний ринок;
- у багатьох випадках велика надійність інформації;
- прозорість інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил аудиторської діяльності .

Отже, застосування МСА в Україні підвищує рівень якості послуг та рівень довіри до професії з боку споживачів аудиторських послуг, а також забезпечує певний рівень гарантій достовірності аудиторської перевірки, що посилює діючу систему економічного контролю.

Список використаних джерел:

Петрицька О. С. Економічний аналіз: перспективи розвитку / О. С. Петрицька // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 3 (3). – С. 67–71.

Черчата А. О. Формування показників результативності та ефективності бізнес-процесів на основі концепції Balanced Scorecard (BSC) / А. О. Черчата // Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. – 2016. – № 2 (14) – С. 137 – 143.

Черчата А. О. Разработка мотивационной программы на основе анализа потребностей сотрудников предприятия / Н. М. Шапа, А. О. Черчата // Економічний простір. – 2017. – № 125. – С. 221 – 228.

Черчата А.О. Особливості застосування основних підходів до управління підприємствами / А. О. Черчата // Фінанси, облік і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: сучасні проблеми та перспективи розвитку теорії і практики // м–ли III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 жовтня 2016 р. – Харків : ХДУХТ, 2016. – С.137-138.

Левицька С. О. Якість аудиторських послуг як оцінка довіри до бізнесу / О. Левицька // Розвиток бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту у XXI-му столітті. Тези виступів. – Ж. : О. О. Євенок – 2015. – С. 138-141.

УДК:657.331.2

ВИПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Т. І. Долішня

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: oa@nung.edu.ua*

Звітність підприємств як джерело інформації для користувачів уможливорює комплексне розуміння стану розрахунків за виплатами з працівниками, виконання положень колективного договору, дотримання на підприємстві законодавства про працю тощо.

Дослідження, пов'язані з виплатами працівникам, проводились багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими. Зокрема, І. В. Орлов розглядав методика формування та відображення інформації про оплату праці і доходи працівників в частині бухгалтерських розрахунків [1], С. О. Михайловина висвітлювала організацію обліку та порядок відображення інформації про виплати працівникам у фінансовій, статистичній та податковій звітності [2],

В. Романчук [3] та К. В. Шиманська [3] досліджували формування та розкриття інформації про виплати працівникам за МСФЗ та П(С)БО та інші.

Однак, зважаючи на динамічні та складні соціально-економічні умови в Україні, питання теорії та практики виплат працівникам вимагають постійної уваги наукової спільноти.

Питання обліку та звітності за виплатами працівникам регулюються національними Положеннями(Стандартами) бухгалтерського [4], а саме П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [4], П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [4] частині виплат фінансовими інструментами, П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» [4]. Враховують також вимоги П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [4], П(С)БО 11 «Зобов'язання» [4], П(С)БО 16 «Витрати» [4], П(С)БО 34 «Платіж на основі акції» [4]. Окрім того, підприємства нафтогазової промисловості, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами керуються Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку (МСБО(IAS)) 19 «Виплати працівникам» [5] та Міжнародним стандартом фінансової звітності (МСФЗ (IFRS)) 2 «Платіж на основі акцій» [5] в частині компенсаційних виплат інструментами власного капіталу.

фінансовій звітності інформація про витрати на оплату праці розкривається у ф.№1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан), ф.№2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід), ф. №3 «Звіт про рух грошових